

Kvantitativní výzkum 2

Techniky sběru dat

Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová

Techniky sběru dat

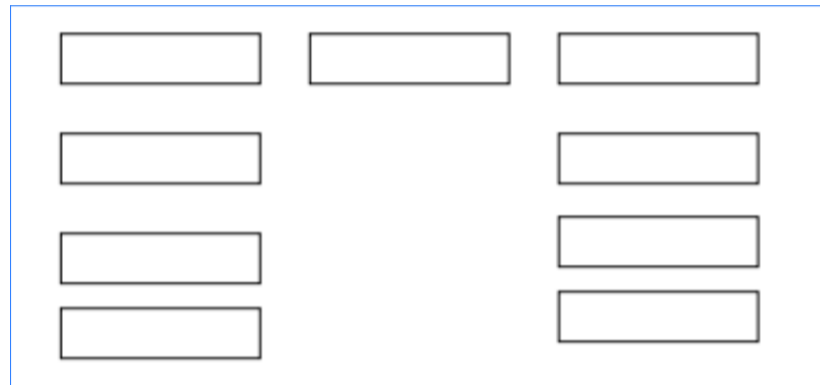
- V kvantitativním výzkumu vždy standardizované techniky
- Striktně jednotné podněty a volba z předem připraveného souboru kategorií.
 - Strukturované pozorování
 - Strukturovaný rozhovor
 - Dotazník
 - Experiment
 - Obsahová analýza dokumentů

Strukturované pozorování

- pozorování a zaznamenávání předem definované části skutečnosti
- už před začátkem pozorování víme přesně, co a jak budeme pozorovat
- výstupem kvantitativní data (četnost, sekvence, doba výskytu,...)
- krátkodobé/dlouhodobé (1 vyuč. jednotka/více)
- introspekce/extrospekce
- přímé, nepřímé (ze záznamu, čtené nebo mluvené výpovědi)
- nevýhoda: vliv pozorujícího
- výhoda: minimalizace vlivu participantů

Mapa třídy

- schéma rozmístění žáků ve třídě
- zaznamenáváme např. frekvenci komunikace učitele s jednotlivými žáky (zóna dominantní aktivity učitele, zóna vyrušování žáky), nebo pohyb učitele/žáků během vyučování)
- Individuální pomoc učitele žákům – míra individuální pomoci a péče o určité typy žáků

Záznam činnosti učitele a žáka

- základem je seznam činností
- pozorovatel zaznamenává výskyt jednotlivých činností čárkou
- př. učební činnosti žáka a jejich frekvence, vyučovací činnost učitele, výskyt problémového chování,...

Vyučovací činnost učitele	Frekvence
Motivace	/
Opakování	///
Procvičování	////
Evokace (co už víš?)	
Výklad, vysvětlování	////////
Zkoušení	////
Otázky	//
Nastolení problémového úkolu	
Diskuse, rozhovor	///
Zadání/kontrola samostatné práce	
Zadání/kontrola domácích úkolů	/

Př. Flandersův systém na pozorování komunikace ve třídě

- 10 kategorií jevů, využitelné pro frontální vyučování
- hrubý obraz o činnosti žáka, podrobný o činnosti učitele
- kódování činností U a Ž v několikavteřinových intervalech

Řeč učitele	<ol style="list-style-type: none">1. Akceptuje žákovy city2. Chválí a povzbuzuje3. Akceptuje žákovy myšlenky nebo je rozvíjí4. Klade otázky5. Vysvětluje6. Dává pokyny nebo příkazy7. Kritizuje nebo prosazuje vlastní autoritu
Řeč žáka	<ol style="list-style-type: none">8. Odpovídá9. Hovoří spontánně
Ostatní kategorie	<ol style="list-style-type: none">10. Ticho. Pauzy. Zmatek

"Vím, že se někteří z vás necítíte dobře (1), nedejte se znechutit (2) a zkoušejte dál (6).“ „Výborně, Bětko“ (2). „Dobře, dál“ (6) „Dobře, to byl jeden názor, kdo má jiný?“ (3)

Řeč učitele	1. Akceptuje žákovy city 2. Chválí a povzbuzuje 3. Akceptuje žákovy myšlenky nebo je rozvíjí 4. Klade otázky 5. Vysvětluje 6. Dává pokyny nebo příkazy 7. Kritizuje nebo prosazuje vlastní autoritu
Řeč žáka	8. Odpovídá 9. Hovoří spontánně
Ostatní kategorie	10. Ticho. Pauzy. Zmatek

Dotazník

- Nejrozšířenější pedagogická výzkumná metoda
- Podstata: zjištění dat o respondentovi, jeho názorů, postojů k problémům, které mě jako výzkumníka zajímají
- Psaný soubor otázek
- Vyplňuje buď respondent sám, nebo tazatel
- Respondent = osoba, která vyplňuje dotazník
- Průvodní dopis „Prosím, abyste neotáleli s vyplněním dotazníku, protože jsem v časové tísní.“

Respondent vs. tazatel

Tazatel:

Malé nároky na iniciativu
respondenta

Možnost komplikovanějších
otázek a delšího dotazníku

Finanční a časová nákladnost

Možnost ovlivnění odpovědí

Respondent:

Menší náročnost sběru

Vyžaduje iniciativu a schopnosti
respondenta

Přeskakování otázek a částí
dotazníku

Nefungují otevřené otázky

Velké riziko nepochopení otázky

Dotazník - výhody

- snadná a rychlá administrace
- lze oslovit velký počet respondentů a získat tak velké množství údajů
- je možné získat informace, které nejsme schopni získat jinou technikou
- údaje lze většinou plně kvantifikovat
- anonymita

Dotazník - nevýhody

- subjektivita odpovědí
- možnost vyhnout se otázce
- respondenti nemusí vyhovovat daná forma dotazování
- nemožnost dovysvětlení otázky v případě, kdy sami dotazník neadministrujeme
- přesnost vymezených otázek a variant - striktní vymezení prostoru pro odpovědi respondenta
- možnost zkreslení odpovědí žádoucím směrem
- anonymita

Sestavujeme dotazník

Co má vliv na jeho podobu?

- koncepty a indikátory, které jsme pro něj vyvinuli – zahrneme měření závislé proměnné, nezávislé proměnné a demografických údajů
- způsob, jakým budeme analyzovat data
- administrace dotazníku

Formulace otázek

1. Je otázka jasná a jednoduchá? (vyhněte se žargonu, technickým termínům, negativním formulacím)

„Je vaše domácnost patriarchální nebo matriarchální?“

„Myslíte si, že jsou neplodní lidé stigmatizováni?“

„Myslíte si, že marihuana by neměla být dekriminální?“

„Souhlasíte s tím, že bývalí spolupracovníci StB nemají zastávat vysoké funkce ve státní správě? Ano - Ne.“

„Jaký literární žánr si v knihovně půjčujete nejčastěji?“ (výzkum vězňů)

Formulace otázek

2) Může být otázka zkrácena?

„Jak si vysvětľujete to, že během tak dlouhé doby, co jste vy ani manžel nepraktikovali žádnou metodu antikoncepce, nedošlo k početí, a přitom lékař nezjistil žádnou příčinu neplodnosti?“

„Kolikrát jste za posledních šest měsíců hovořil s lékařem kvůli Vaším zdravotním obtížím, ať už to byl Váš praktický lékař nebo specialista; neberte prosím v úvahu případy, kdy jste věc jen konzultoval se známým, který je lékařem.“

Formulace otázek

3) Není otázka dvojitá?

„Nabízí věznice dost vzdělávacích programů, nebo by mohla být nabídka širší? Ano-Ne“

„Jak často se stýkáte se svými rodiči?“

„Pokládáte problémovou metodu za účelný prostředek aktivizace žáků a používáte ji?“

Formulace otázek

4) Není otázka sugestivní?

„Myslíte si, že stát by měl podporovat budování jeslí, i když způsobují deprivaci?“

„Myslíte si, že ženy by se měly plně věnovat svým dětem po celou dobu rodičovské dovolené?“

„Byl jste bezdomovcem proto, že ceny podnájmu v Brně jsou vysoké?“

„Zesměšňujete někdy žáky“?

Formulace otázek

5) Je otázka konkrétní?

„Slaví se ve vaší rodině svátky?“

„Kolik je váš průměrný příjem?“

„Kolik máte dětí?“

Formulace otázek

6) Nevzniká efekt sociální žádoucnosti odpovědi?

- Tendence respondentů zabránit tomu, aby vypadali špatně – zábrana odhalit postoj, který se neshoduje s normami ve společnosti
- Snaha vyhnout se ohrožení
- Přesná odpověď narušuje respondentův obraz sebe sama

Jak se ptát na citlivá data?

- zaručit anonymitu
- zdůraznit význam správnosti odpovědi, jasnou spojitost otázky s cílem výzkumu
- úvod či předcházející série otázek, která respondentu uklidní (všechny odpovědi jsou ok), poskytně kontext
- redukovat roli tazatele (kartičky, ilustrace, piktogramy, viněty, projekční otázky, odkazy na ostatní: „jaký je člověk, který...“)
- pozor na míru detailnosti (obecnější kategorie – př. příjem, kouření marihuany)

Efekt vynucené odpovědi

Př. Souhlasíte se změnou zákona o sociálních službách?

Řešení:

- Užít filtrační otázky
- Dát mezi varianty odpovědí „nemám názor“, nebo „nevím“

Dramaturgie dotazníku

- Úvod (vč. ilustračního příkladu vyplnění)
- Postupujeme od jednodušších, zábavnějších otázek ke složitějším
- Struktura dotazníku musí být logická, jednoduchá, musí respondentu vést (používáme předělovací či propojovací texty)
- Respondent musí vědět, jak má označit odpovědi a musí mít prostor na odpověď
- Demografické otázky nakonec!
- Užívat filtrační otázky
- Střídat typy otázek a formáty odpovědí, střídat pozitivní a negativní formulace –
DOTAZNÍK NESMÍ NUDIT
- Délka dotazníku – co nejkratší (ideální je maximum 15 min)

Formáty odpovědí

Nabídnuté kategorie musí být:

- Vyčerpávající
- Vzájemně se vylučující
- Musí odpovídat naší populaci a cílům výzkumu (například vzdělání u vězňů)
- Musí odpovídat otázce, která jim předchází

— Různé typy škál

Likertova škála

– na měření postojů a názorů, skládá se z výroků a pětibodové stupnice

– Příklad:

„Stát by měl podporovat církevní instituce“

- *Rozhodně ano*
- *Spíše ano*
- *Nevím*
- *Spíše ne*
- *Rozhodně ne*

Posuzovací škála

- umožňuje zjišťovat míru vlastnosti jevu nebo jeho intenzitu
- posuzovatel vyjadřuje svoje hodnocení určením polohy na škále
- lichý počet stupňů

Př. Určete oblíbenost vyučovacích předmětů na škále od 1 (nejvíce oblíbený) po 7 (nejméně oblíbený). Pokud se předmět nevyučuje, zakroužkujte N.

Čeština 1 2 3 4 5 6 7 N

Matematika 1 2 3 4 5 6 7 N

Fyzika 1 2 3 4 5 6 7 N

Pořadová škála

- Uvedte pořadí oblíbenosti vyučovacích předmětů
- Seřadte předměty podle oblíbenosti atd.

Příklad:

„Co je pro vás důležité při výběru partnera?“

- Vzhled
- Charakter
- Příjem
- Rodinné zázemí

Otevřené otázky v dotazníku

- Pokud nedokážu vymyslet možné varianty odpovědí
- Neochota respondentů je vyplňovat
- Náročnost zpracování
- Možnost využití kombinovaného typu odpovědi / předvýzkum

Co má vliv na návratnost?

- charakteristika respondenta, sociální kontext, životní styl
- to, zda respondenta známe z předchozí komunikace
- Téma výzkumu, metoda administrace dotazníku, délka a komplexnost dotazníku, počet kontaktování, budování tazatelské sítě
- Dlouhodobě se ukazuje, že důležitá je komunikace s respondenty a výše odměn respondentům neovlivňuje návratnost výzkumu (ba naopak hmotná zainteresovanost respondentů zkresluje výsledky)

Návratnost

- Výzkum je reprezentativní tehdy, když je zajištěno odpovídající zastoupení všech skupin v populaci s rozdílným vztahem ke sledovanému jevu.
- návratnost = poměr mezi vydanými dotazníky a vyplněnými dotazníky zařazenými ke zpracování v % (výborné výsledky 70 % a více, ale u telefonických výzkumů třeba jen 25 %).
- Do návratnosti zasahuje nekontaktování (technické problémy, špatný seznam), obtížné kontaktování (respondenta nelze zastihnout, nejde smluvit schůzku) a odmítnutí
- Jeden z klíčových ukazatelů kvality dat
- Má být pravdivě sdělována ve výzkumných zprávách

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dobrý den,

dovolte, abychom Vás požádali o spolupráci na výzkumu, který provádí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s cílem zjistit, jak probíhá výběr budoucího studia u studentů 3. ročníku gymnázií. Dotazník je anonymní a zpracování dat bude probíhat mimo školu na půdě výzkumné agentury. Vyplnění dotazníku je jednoduché, zabere Vám mezi 15 – 20 minutami.

Děkujeme Vám za spolupráci.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.
náměstek ministryně

Za White Wolf Consulting
Ing. Magdaléna Šedová
administrátorka projektu

Odpovědi zaznačte křížkem v daném poli () Pokud není uvedeno jinak, uvádějte jednu možnost odpovědi

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

Následující otázky se týkají rozhodování o tom, jaký obor si přejete studovat na vysoké škole. Budeme se ptát na to, jaké faktory při rozhodování hrají roli, a kdo vás nejvíce ovlivňuje.

B01 Když přemýšlíte o volbě oboru dalšího studia, co všechno je pro vás významné?

Následující položky ohodnoťte podle důležitosti pro volbu dalšího studia škále od

1 = zcela nedůležité po 5 = velmi důležité. Ohodnoťte prosím každou položku seznamu.

	< zcela nedůležité			velmi důležité >	
a) Uplatnění mých schopností	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) Možnost dělat to, co mě baví	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) Možnost pomáhat druhým	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) Budoucí profesní růst	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
e) Prestiž budoucí profese	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
f) Finanční ohodnocení budoucí profese	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
g) Uplatnění na trhu práce	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
h) Pravděpodobnost přijetí na daný obor	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
i) Sladění budoucí profese s rodinným životem	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

B02 O volbě svého budoucího studia mluvíte se svými kamarády, rodiči, a jinými lidmi.

Ohodnoťte, jak moc vás při rozhodování o dalším studiu ovlivnil názor následujících osob:

	rozhodně	spíše	spíše	rozhodně
--	----------	-------	-------	----------

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

Na závěr dotazníku prosíme o vyplnění základních údajů o vás, vašem bydlišti a rodině.

id01a Jste studentem (studentkou):

- 1 2. ročníku 4-letého gymnázia
- 2 3. ročníku 4-letého gymnázia
- 3 4. ročníku 4-letého gymnázia
- 4 kvinty víceletého gymnázia
- 5 sexty víceletého gymnázia
- 6 septimy víceletého gymnázia
- 7 oktávy víceletého gymnázia

id01b Vaše škola je v kraji:

- 1 Jihočeský
- 2 Jihomoravský
- 3 Karlovarský
- 4 Královéhradecký
- 5 Liberecký
- 6 Moravskoslezský
- 7 Olomoucký
- 8 Praha
- 9 Pardubický
- 10 Plzeňský
- 11 Středočeský
- 12 Ústecký
- 13 Vysočina
- 14 Zlínský

id06a Rozvedli se vaši rodiče někdy?

- 1 Ano 2 Ne
- pokud ano, vzpomenete si přibližně kdy?
vyplňte, co je pro vás jednodušší
v roce
a nebo – když mi bylo let

id07 Žijete společně s rodiči?

- 1 S oběma rodiči
- 2 Společně s jedním z rodičů
- 3 Mimo domácnost rodičů
(u někoho jiného z rodiny)
- 4 Mimo domácnost rodičů
(internátu/v ubytovně)
- 5 Jiným způsobem –vypište

.....

id08 Vzdělání matky

- 1 Základní
- 2 Střední bez maturity
- 3 Střední s maturitou
- 4 vysokoškolské

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

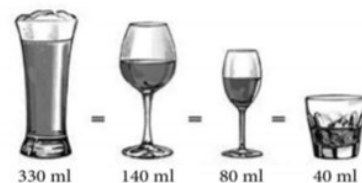
18. V současnosti, ako často piješ niečo alkoholické, napríklad pivo, víno alebo liehoviny ako vodka, slivovica, borovička?

Pokús sa zahrnúť aj tie prípady, keď si vypil/a iba malé množstvo. Zaškrtni, prosím, jedno políčko pre každý riadok.

	Každý deň	Každý týždeň	Každý mesiac	Zriedkavo	Nikdy
Pivo	☐	☐	☐	☐	☐
Víno	☐	☐	☐	☐	☐
Liehoviny / pálenky (napr. vodka, slivovica, becherovka, fernet)	☐	☐	☐	☐	☐
Miešané alkoholické nápoje (napr. Beton, Bavorák, Smirnoff Ice, Bacardi Breezer)	☐	☐	☐	☐	☐
Akékoľvek iné nápoje, ktoré obsahujú alkohol	☐	☐	☐	☐	☐

19. Keď porozmýšľaš o bežnej príležitosti, koľko nápojov obsahujúcich alkohol zvykneš vypíť?

"Nápoj" môže byť fľaša alebo plechovka piva (približne pol litra), pohár vína (približne dva deci), pohárik pálenky (približne pol deci), alebo pohár miešaného nápoja.

Pivo	Víno	Likér	Liehoviny
------	------	-------	-----------

Nikdy nepijem alkohol	Menej ako jeden nápoj	1 nápoj	2 nápoje	3 nápoje	4 nápoje	5 alebo viac
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

31. Ako obľúbený si vo svojej triede?

Veľmi
neobľúbený

1

2

3

4

5

Veľmi
obľúbený

6

32. Aké dôležité je pre Teba byť obľúbený v Tvojej triede?

Vôbec to nie
je dôležité

1

2

3

4

5

Veľmi
dôležité

6

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

33. Toto je vyjádření o spolužiacích v Tvojej triede.

Prosím, označ, ako veľmi s ním súhlasíš alebo nesúhlasíš.

Zaškrtni, prosím, jedno políčko.

	Úplne súhlasím	Súhlasím	Ani súhlasím, ani nesúhlasím	Nesúhlasím	Vôbec nesúhlasím
V našej triede sa žiaci podieľajú na tvorení triednych pravidiel.	☐	☐	☐	☐	☐

34. Toto sú niektoré vyjadrenia o žiakoch na Tvojej škole.

Prosím, označ, ako veľmi súhlasíš alebo nesúhlasíš s každým z nich.

Zaškrtni, prosím, jedno políčko pre každý riadok.

	Úplne súhlasím	Súhlasím	Ani súhlasím, ani nesúhlasím	Nesúhlasím	Vôbec nesúhlasím
Na našej škole sa žiaci podieľajú na plánovaní školských aktivít a udalostí (športové dni, exkurzie, výlety, atď.)	☐	☐	☐	☐	☐
Na našej škole majú žiaci možnosť spolurozhodovať a plánovať školské projekty.	☐	☐	☐	☐	☐

Ukázky profesionálně zpracovaných dotazníků

62. Mal/a si niekedy pohlavný styk (niekedy sa tomu hovorí „milovať sa“, „mať sex“ alebo „vyspať sa s niekým“)?

- Áno
 Nie (pokračuj v otázke č. 65)

63. Poslednýkrát, keď si mal/a pohlavný styk, použili ste Ty alebo Tvoj/a partner/ka:

	Áno	Nie	Neviem
Kondóm	☐	☐	☐
Tabletky (hormonálna antikoncepcia)	☐	☐	☐
Tabletka “po” (napr. Escapelle, Postinor)	☐	☐	☐
Nejaká iná metóda	☐	☐	☐

Experiment

- Jediná metoda na **rozpoznání příčiny a následku (kauzality)** a zkoumání charakteru vztahu mezi příčinou a následkem
- "nejvědecktější" metoda vs. problematická metoda v humanitních vědách
- systematické působení na objekt nebo systematické měnění přísně kontrolovaných podmínek, v nichž se objekt nachází, a zjišťování změn, které takto nastanou, za účelem ověřit nebo vyvrátit hypotézu
- opak pozorování (co nejmenší vliv vs. vše pod kontrolou)
- vše se odvíjí od hypotézy, která formuluje tvrzení o vztahu mezi 2 či více proměnnými
- Zkoumáme (alespoň) 2 rovnocenné skupiny

Proměnné v experimentu

Nezávislá proměnná

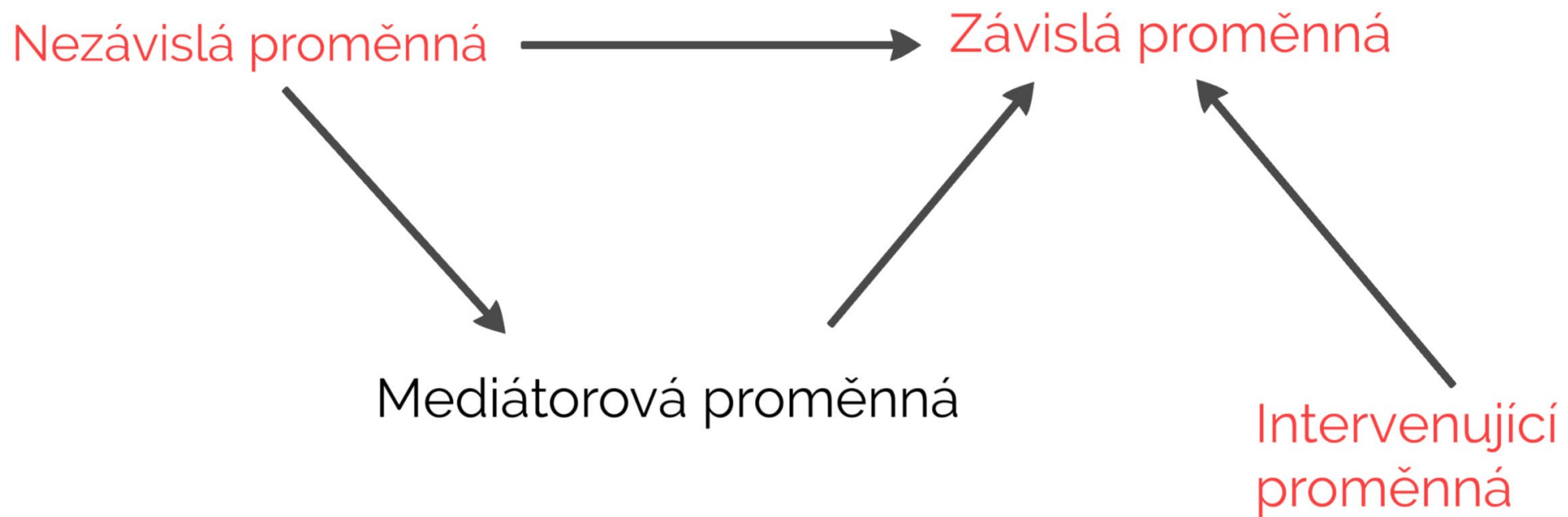
- vstupy, podněty, faktory
- proměnná, se kterou výzkumník manipuluje a jejíž vliv očekává

Závislé proměnná

- výstupy, reakce, odezvy
- proměnná, jejíž změny výzkumník sleduje a měří
- její změny jsou vyvolány manipulací s nezávislou proměnnou, případně vlivem intervenujících proměnných

Intervenující/inferenční proměnná

- proměnné, které ovlivňují závislou proměnnou mimo působení nezávislé proměnné (zasahují do vztahu)

3 kroky v experimentu

1. Registrace proměnných na začátku experimentu - závislé, nezávislé, intervenující
2. Systematická manipulace nezávislými proměnnými
3. Registrace hodnot závislých proměnných

Výhody a nevýhody experimentu

Výhody:

- Schopnost popsat kauzalitu
- Možnost opakování
- Kontrola nežádoucích proměnných
- Finančně i časově méně náročné než jiné metody

Nevýhody:

- Náročná příprava
- Nevhodnost pro badatele-začátečníka

Nevtíravé techniky výzkumu

- Pracuje se s již existujícími informacemi a daty, která vznikla nezávisle na našem výzkumu
- Výzkumník svým působením neovlivňuje terén, který je předmětem jeho zájmu, neintervenuje do něj
- Etika soc. věd: Výzkumem co nejméně zasahovat do sociální reality
- Realita: Přezkoumaná populace
- Využití také pro práci s daty neovlivněnými výzkumem a triangulaci

Zdroje dat:

- Institucionální
- Osobní
- Mediální
- Literární a umělecké texty
- Vizuální
- Zvukové/hudební
- Audiovizuální
- Hmotné
- Virtuální
- Sekundární data

Výhody a nevýhody nevtíravých technik

Výhody

- Nikoho neobtěžujeme, nezatěžujeme terén
- Obvykle neřešíme informovaný souhlas, anonymizaci, atd.

Nevýhody

- Chybějící interakce s objekty výzkumu
- Redukce informací provedená autorem dat
- Někdy nedostatečně detailní
- Někdy nedostupné (zdrav. dokumentace, soudní dokumenty...)

Sekundární analýza dat

- analýza dat, která byla již sesbírána někým jiným (datové archivy, státní instituce, komerční agentury, mezinárodní instituce, vědecké instituce).
- kvalitativní i kvantitativní data.

Obsahová analýza

- rozbor obsahu záznamu určité komunikace
- analýza textu či souboru textů
- vyhledávání konkrétních slov a konceptů v analyzované komunikaci
- stanovení četnosti jejich výskytu, významu, vzájemné vztahu atp.
- Nejčastěji je tato metoda využívána při analýze mediálních sdělení.